

TOMIOKAMURA

UMĚNÍ
ŽÍT

FRAGMENT

Tomio Okamura
Umění žít

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Tomio Okamura
Umění žít – e-kniha
Copyright © Fragment, 2013

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

TOMIOKAMURA

UMĚNÍ
ŽÍT

Ilustroval Pavel Kantorek

 FRAGMENT

Úvod	5	Písmeno P	57
Písmeno A	6	Pivo	57
Abolice aneb prezidentská milost	6	Politika	59
Alimenty	6	Práce	63
Askeze	7	Pravda a lež	64
Aston Martin	8	Právo na práci	66
Auta	8	Prezident	68
Písmeno Č	11	Primátor	68
Čest	11	Přelidnění	69
Písmeno D	12	Písmeno R	71
Decentralizací k soběstačnosti	12	Referendum	71
Den otců	13	Romové	72
Desatero politika	15	Písmeno S	73
Domovské právo	16	Smysl života	73
Důchodci	17	Světová chudoba	74
Důchodová reforma	18	Písmeno Š	76
Písmeno E	20	Špinavé peníze	76
Ekonomická krize	20	Švejk	77
EU	20	Písmeno T	80
Eutanazie	21	Tolerance	80
Písmeno F	23	Trest smrti	80
Fanatismus	23	Trh	81
Písmeno H	24	Písmeno U	84
Hodnoty	24	Umění investovat do umění	84
Písmeno J	26	Umění nevidět	93
Justiční omyly	26	Umění stárnout	95
Písmeno K	31	Umění věřit	96
Korupce	31	Umění žít levně	97
Kriminalita	34	Umění žít	98
KSČM	35	Úspěch	101
Kouření	36	Ústava	101
Kvalita potravin	38	Písmeno V	104
Písmeno L	42	Vězeňství	104
Legalizace měkkých drog	42	Vizionáři	104
Lesy nad zlato	42	Veřejné zdravotnictví	106
Písmeno M	44	Volební kampaně	108
Média	44	Vztahy	109
Ministr spravedlnosti	46	Písmeno Z	111
Morálka a čest	49	Zvířecí práva	111
Písmeno O	51	Tip pro Vás a Vaši čtečku:	115
Občan a občanství	51	Václav klaus – Zápisky z cest	115
Odbory	51		
Odpovědnost	53		

ÚVOD

Kniha zamyšlení nad mnoha věcmi je ve své podstatě pokračováním a doplněním mojí předcházející knihy *Umění vládnout*. Umění žít je ovšem pojato daleko šíře – k životu totiž vlastně patří všechno kolem nás – od klíštěte až třeba po justiční omyly. Nemám ambici ani talent napsat *Filozofický slovník* jako Voltaire, ale je faktem, že mě inspiroval. Nekladu si žádné ambice být objevený ani originální. To je vyhrazeno skutečným géniům. A koneckonců už starý Ogilvy, guru světové reklamy, říkal: Raději kopírujte dobré nápady, než abyste uskutečňovali vlastní hlouposti. I já se snažím víceméně kopírovat ty nejlepší myšlenky a dávat je v lepším případě alespoň do nových souvislostí. A některé myšlenky je třeba oprašovat stále. Pojmy jako slušnost, čest nebo práce vám zní třeba omšele, ale k dobrému životu patří po tisíciletí a patřit budou i za dalších tisíc let, navzdory dnešnímu trendu života bez hodnot.

Jako obvykle děkuji svým přátelům a spolupracovníkům a spolupracovnicím za inspiraci, rešerše a vůbec pomoc s touto knihou.

Abolice aneb prezidentská milost

Musím říct, že mě dodnes překvapuje tahle forma milosti. Milost znamená odpuštění trestu. Ale trestu přece musí předejít výrok o vině. Takže jednoznačně platí, že milost by měl prezident udělit až po soudním výroku o vině. A samozřejmě jen v případě, že ten výrok je neodvolatelný a zjevně nespravedlivý nebo jinak společensky nepřijatelný.

Pravda totiž je, že v České republice k justičním omylům či dokonce zločinům dochází – na můj vkus často a také v případech nejzávažnějších.

Alimenty

Obrovskou částí vězňů v českých věznicích jsou neplatiči alimentů. Bylo by dobré zavést v první řadě – aby výživné na děti platili skuteční rodiče, kteří dítě zplodili. V případě otců to znamená porovnání DNA dítěte a otce. Celou čtvrtinu dětí podle odborníků zplodili jiní otcové než ti na rodném listě. Jinými slovy, čtvrtina odsouzených otců sedí za to, že neplatí na cizí dítě. Jsou oběti podvodu. To je důvod k velkému zamyšlení nad naší spravedlností.

V případě neplaticího skutečného otce či matky je ovšem vězení také kontraproduktivní. Vždyť v té base jim jen dluh naroste a pracovat se tam rozhodně nenaučí. Řešením je jednak okamžitá exekuce na majetek, na příjmy a v případě nemajetnosti pak nucené práce – tím, že třeba dva dny v týdnu by tito neplatiči museli vykonávat práci určenou jim úřadem, přičemž odměna za tuto práci by šla na úhradu dluhu a na výdaje spojené s organizací takové práce.

Rodiče by získali nejen nedobytné výživné, ale mnoho zaměstnavatelů by nemuselo na některé práce (chmel, brambory, sběr ovoce atp.) vozit brigádníky až z Mongolska.

Askeze

Asi teď přemýšlíte, jak patří askeze k umění žít. Určitě stejně jako všechna další hesla v této knize. Velmi, protože to, jak žijeme, v čem žijeme a čím žijeme, je důležité jako život sám, protože to je život sám. Askeze – tedy dobrovolné odříkání – je jedním z nejlepších receptů na skvělý a spokojený život. V první řadě vám dobrovolné odříkání čehokoli, a je celkem jedno jak dlouhé, dá sebevědomí. To, že umíte ovládat sebe, své touhy, chutě, hlad, pudy, vám dá velkou vnitřní sílu.

Třebas občasné odříkání masa, pití nebo jiných požitků je bezesporu skvělým dopingem organismu, který má čas se očistit a regenerovat. Problémem dnešního života v bohatých zemích je přesycenost. Přesycujeme všechny smysly tak, že ztrácíme schopnost si vychutnávat jednotlivé radosti života.

Umíte si pochutnat na suchém chlebu, sklence vody nebo prožít chvilku ticha a pohled na krásný strom?

Supermarkety, televize a další vymoženosti nám tohle vzaly. Nenechte se připravit o požitek ze sebe sama a čas od času se postěte a třeba ještě vypněte elektrinu. Svět bude najednou jiný – ne chudší, ale naopak daleko bohatší. I k tomu vede askeze.

V Praze je klinika, která například ordinuje světelný půst. Klienti tu několik dnů tráví v pokoji v úplné tmě. Během času v temnotě se jim tříbí smysly, lidé rozjímají a díky klidu a tmě mají možnost věnovat všechny smysly i celou kapacitu svého já jen do sebe sama. Věřte, že to má obrovský efekt pro uvědomění si sebe sama.

Pochopitelně jako vždy platí pravidlo „všeho s mírou“. Svatý František Saleský říkával, že duch nemůže snést překrmené tělo, ale také naopak, že tělo podvyživené nesnese ducha.

Rozhodně také neplatí, že ten, kdo nepije, nekouří, nesmilní, nelže, je prostě ve všech ohledech nadmíru ctnostný puritán, že je lepší než soused, co se denně přejídá ve fastfoodu a pak opíjí v krčmě s milenkou. „Puritán může pěstovat všechny hlavní ctnosti, a přece může zůstat špatným člověkem,“ říká A. Huxley. Pokud se dobrovolně v něčem čas od času nebo trvale omezujeme, mějme na paměti, že to děláme hlavně pro sebe. Boha ani naše okolí to příliš nezajímá a také – proč by mělo.

Aston Martin

Jako malý kluk jsem toužil po autě, jako má James Bond. Asi jsem chtěl být aspoň trochu jako on. Šarmantní hrdina, tvrdé pěsti a velký bourák – to bývá častá touha všech kluků – a vlastně i holek. Z toho snu mi zbyl auták Jamesa Bonda. Po mnoha letech jsem si sen splnil a bourák koupil, pojezdil si a pak ho rozbil. Byla to hezká hračka a ničeho nelituju. Lidé mají mít sny – sebebláznivější a ty si plnit. I v tom je smysl a hlavně radost ze života. Aston je na vrakovišti, ale další hračkárna je vždycky za nejbližším rohem a určitě si v ní něco vyberu. Není třeba kupovat samozřejmě Aston. A jen jednou za život. Naopak – každý den bychom si měli dělat radost – třeba drobností, kterou si koupíme sami sobě pro potěšení. A zkuste dělat radost i svému okolí. Když dáte někomu dárek – bez ohledu na narozeniny a svátky – jen tak pro tu čistou radost, tak si pište, že to tu čistou radost udělá – a udělá ji i Vám.

Auta

Po republice jezdí víc než 4,5 milionu automobilů. Představte si tuny nafty, případně benzínu, které denně spálí – tu naftu nejen draze platíme, ale pak taky dýcháme.

Abychom měli ještě lepší představu: ročně v naší zemi spálíme a do vzduchu vypustíme víc než 7 miliard litrů nafty a benzínu. Když budu trochu sugestivní – na jednoho obyvatele připadne 700 litrů. Ted' si představte, že si hezky sednete na chalupě na zahrádku a začnete pálit 700 litrů nafty a hezky si to užívat. Je to blbost? No, ale tohle přece děláme dnes a denně. Jen s tím rozdílem, že když sedíme v autě, tak si spaliny užívají ti, co zůstali venku – lidé, děti, stromy, zvířata.

Ale když vylezeme ze dveří auta, situace se obrací a i my dostáváme nálož karcinogenních spalin. Nikdo tomu neunikne, byť by se snažil sebevíc. A statistiky tomu odpovídají – nejde jen o rakovinu. Třeba alergiemi dnes trpí čtvrtina populace. Před pár desetiletími věc neznámá. Jenže právě ovzduší má velký vliv třeba na vývoj lidského plodu a s tím spojená nevyčísitelná poškození, jako jsou zmíněné alergie. Ovšem těch chorob a destrukcí je daleko více. Nejzranitelnější oběti jsou pochopitelně děti – čím níž máte nos k vozovce, tím více a dokonce s kvadratickou úměrou se zvyšuje

koncentrace zamoření a riziko poškození organismu. U dětí a plodů (počatých dětí) toto riziko navíc stoupá s nižším věkem.

Takže shrnuto: Čím menší dítě, tím větší koncentraci jedů dýchá, a současně čím je menší, tím narůstá větší citlivost a riziko, že dítě bude mít poškozené zdraví.

A statistiky jsou neúprosné – nemoci, které děti před šedesáti padesáti lety prakticky neznaly, jsou dnes samozřejmostí. Děti mají astmata, alergie, rakoviny – typy nemocí dříve známé výjimečně u dospělých, a to nanejdříve u vysoce rizikových skupin, jako byli třeba horníci.

Proč tak srdceryvně a krvavě dramatizují situaci? Protože dramatická je. Otázka „na co jezdit“ není jen ekonomická nebo politicky strategická – je to také věc života a smrti mnoha z nás.

A teď si představte, že by auta jezdila na plyn, nebo dokonce na plyn vyráběný ze dřeva. Namísto rafinérií bychom měli všude lesy a obecní kotelný by vyráběly dřevoplyn. Zároveň by k tomu taky vytápěly obce a vyráběly elektřinu. Nechápu, proč tak primitivní, levné a jednoduché věci nikdo nerealizuje. Za války na dřevo jezdila celá Evropa – i tady v Praze jezdily autobusy a auta na dřevoplyn. Jenže to by nebyl takový kšeft jako současný byznys s naftou. To, že tohle řešení je dnes technicky nedokonalé, nic neznamená – vyvinout účinnější motory a generátory plynu není v podstatě žádný problém. V USA jezdí na dřevoplyn a s vlastním kotlem experimentálně i motorky.

V Japonsku či Americe jezdí lidé do práce na elektrokolech, elektroskútrech nebo v elektromobilech. Zaparkují na parkovišti pod solárními panely a ty po celou dobu, co jsou lidé v práci, dobíjejí baterie. Lidé jezdí do a z práce bez jedovatých spalín a ještě navíc zadarmo. Není to lepší model než benzín za čtyřicet?

Přitom elektrokolo z Číny je dnes skoro levnější než standardní kolo – dá se pořídit od 7 000 korun a elektromobil prodává například Chevrolet v základní řadě od 300 000 Kč. Samozřejmě v tomto případě jde o auto z části dotované státem.

A jsme u toho – prachsakra – jak to, že Mekka pravičáctví a kapitalismu Spojené státy americké dotuje, financuje ze státní kasy stavby solárních parkovišť a výrobu a prodej elektromobilů? A to, kdy ceny benzínu tam mají více než dvakrát nižší než my. Jsou padlí na hlavu? Nebo si to spočítali lépe než my?

„To auto žádnou technickou prohlídku nepotřebuje.
Ono jen když vás uvidělo, tak se počuralo strachy.“

PÍSMENO Č

Čest

Dobře žít znamená žít krom jiného také se ctí. Čest, to je dobré jméno. Čest je, vlastně bývala erb a štít každého slušného člověka. Už Machiavelli správně podotkl, že to „není titul, co dává člověku čest, nýbrž člověk, který dodává čest titulu“.

Politika se v posledních letech stále více obnažuje. Příčin je víc. Který chlap dnes dbá na svou čest? A ostatně, kolik mužů je dnes skutečnými chlapy? Skutečného chlapa nedělají ani gule ani rolexky ani drahé auto. Jen jeho činy. Ne nadarmo říkají Angličané, že cesta pohodlí málokdy bydlí se ctí pod jednou střechou. Na tuhle premisu muži dneška z velké části rezignují.

Takže přátelé, čert vem rolexky i ty autáky, když opravdovému muži skutečně nejvíce sluší čest. Jak říkal Cicero: „Co se sluší, to je čestné, a co je čestné, to se sluší“.

A také to sluší, dodávám.

„Nikdy neřvěte na instalatéra.“

Decentralizací k soběstačnosti

Odpovědnost a decentralizace ekonomiky a moci je jediné řešení stávající krize důvěry v politiku a krize hospodářské.

Decentralizace ve smyslu návratu k soběstačnosti regionů obcí či domácností v energii, potravinách, případně v dalších produktech. To je jediný lék na krizi. Ekonomické krize budou pořád, ale pokud bude váš kraj, vaše obec, váš dům zajištěný teplem, budete mít jistotu, že se najíte, pak vám krize neublíží. *„Jinými slovy, měli bychom napomáhat rozvoji soběstačnosti menších celků, které mohou navrátit rozkymáčenému systému alespoň nějakou rovnováhu. Namísto toho, abychom přemýšleli neoliberalně o tom, kam lze ještě přesunout továrnu, abyste za rok vyráběl zase o něco levněji.“*

Není to až tak těžké – jsou země, kde obce přerozdělují dřtivou část vybraných daní a jen minimum posílají centrální vládě, kde obce mají svou vodu, svoje zdroje energie a své polnosti, a světové výkyvy je absolutně nezajímají.

V Latinské Americe tak úspěšně funguje velká část indiánského venkova – i v sousedním Německu vznikají společenství v rámci měst či čtvrtí, kde mají lidé dokonce vlastní měnu – krytou například prací. Vy jako instalatér uděláte sousedovi vodu a jiný soused vám za získaný bonus zase udělá elektřinu. Takový systém je kombinací komunismu s kapitalismem – lidé žijí ve společné komuně velmi solidárně, ale jisté tržní principy jsou zachované – každý práce schopný člen dostává odměnu jen za práci.

Podstata ovšem je v soběstačnosti – čím více budeme v rámci rodiny, obce, okresu, kraje a republiky soběstační, tím méně se nás dotknou jakékoliv výkyvy v okolním světě.

Nedávno proběhla médií zpráva o bankéřích z Wallstreetu, kteří si vybudovali totálně soběstačné byty. Vyrábějí si v nich nejen vlastní energii, ale i potraviny – v umělých přírodních biotopech recyklují odpad tak, že zčásti z něj pěstují zeleninu a ovoce a v akváriích pěstují rychle rostoucí ryby – tilapie a sumčky. Vytvářejí vlastně umělé uzavřené ekosystémy, které jen přijímají kyslík a energii ze slunce. O zbytek se postará příroda i nejnovější technologie.

Je třeba říct, že Američané jsou obecně na venkově zvyklí na soběstačnost, takže není divu, že tam má tenhle trend největší úspěch. Každá farma

kdesi v prérii si vyrábí sama elektřinu, má vlastní vodu, vlastní zdroje obilí, zeleniny, ovoce a masa.

I v Čechách jedno kreativní studio vyvinulo soběstačný dům a věřím, že časem se tenhle trend dostane do nejširších vrstev. Vždyť dnes je možné, aby každý dům byl energeticky soběstačný – stowattový fotovoltaický panel se dá pořídit už pod dva a půl tisíce korun. A spotřeba elektrické energie se dá stlačit v rodinném domě jen na několik set wattů. S tím, že ohřev vody a topení lze řešit buď vytápěním na dřevo či dřevoplyn, anebo hodně energie ušetří kombinace solárních teplovodních kolektorů, tepelné čerpadlo a fotovoltaické panely.

Pokud se do něčeho podobného pustíte, zjistíte pozoruhodnou věc – tak jako nevyhodíte vlastní domácí chléb nebo vajíčko od své slepičky, tak i vlastní energie má kouzelnou moc – začnete si hlídat každý watt. Vědomí, že vám v noci zhasne žárovka, vás donutí užívat energii skutečně rozumně. I to má svůj velký smysl. Protože problém naší civilizace je šílené a bezbřehé plýtvání.

Den otců

Každým rokem se 19. června slaví celosvětový Den otců – svátek, který většina z nás v České republice zatím vůbec nezná. Zčásti i proto, že velká část veřejnosti vlastně otce ani nepovažuje za rodiče. Táta je pouze tím, kdo nosí domů peníze. I proto soudy dávají děti po rozvodu v drtivé míře jen matkám. I proto přežívá v naší zemi očividná nespravedlnost a to, že otci v krátké lhůtě zaniká možnost požádat o určení otcovství.

Dítě potřebuje oba rodiče, a to s tím, že rodičem je u mne vždy ten, kdo dítě zplodil, žena i muž, a teprve v krajním případě pěstoun. Není třeba polemizovat, vím, že cizí lidé bývají někdy lepší rodina než vlastní rodič, ale nikdo nemá právo dítěti brát otce a otci jeho dítě, pokud o sebe vzájemně stojí.

Statistiky laboratoří zkoumajících DNA jsou neúprosné. Zřejmě čtvrtina otců v České republice vychovává cizí dítě a stejně velké množství otců se zase o své dítě nemůže starat, protože buď netuší, že dítě mají, anebo se třeba starat ani nechťejí, protože je k tomu nic nenutí.

A zřejmě čtvrtina, 25 procent dětí, nezná vlastního otce. Nejen, že třeba po něm nemůže dědit, ale netuší ani, jaké genetické choroby mu hrozí. Vzhledem k tomu, že všichni jsme byli děti někým zplozené, je těch pomýlených